

MOJ DOM

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja mesečno enkrat. - Uredništvo in upravljanje je v Salendrovi ulici številka 6. - Telefon številka 2283.
Tiska tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani. - Odgovorni urednik Ivan Frelih.

Štev. 6.

Ljubljana, 28. oktobra 1935.

Leto XV.

Poziv za vložitev prijav dohodkov od zgradb za odmero zgradarine za davčno leto 1936

Za vsako zgradbo, ki je zavezana zgradarini, se mora vložiti davčna prijava v času od 16. oktobra do 14. novembra 1935.

Davčno prijavo je vložiti posebej za vsak objekt, ki je v katastru posebno popisani, če tudi ima dve hišni številki. Za več objektov se sme vložiti ena sama davčna prijava le tedaj, ako so vsi objekti označeni samo z eno hišno številko in so popisani v enem katastrskem listu.

Davčne prijave je vložiti tudi za one zgradbe, ki uživajo začasno davčno olajšavo, kakor tudi za one, katerih lastniki so prosti zgradarine v smislu §§ 11—16 zakona o davku na samec, ker so imeli istočasno 9 živčih otrok.

Davčno prijavo izpolni in vloži:

1. dejanski posestnik. Če je več posestnikov, pa vsi skupaj;
 2. za pravne osebe vloži davčno prijavo njihov predstavnik odnosno zastopnik, za mladoletne pa njihovi starši ali varuhi.
- Davčno prijavo vloži lahko tudi pooblaščenec, mora pa v tem primeru prijavi priložiti pooblastilo.

Prijavo je izpolniti v vseh razpredelkih po vrsti, kakor sledi v obrazcu. V davčno prijavo je vsakega najemnika vpisati pod posebno tekočo številko. Ako ima najemnik poleg stanovanja tudi poslovne prostore v najemu, je prijavo izpolniti posebej za stanovanjske in posebej za poslovne prostore.

Ako izvršuje najemnik v isti hiši v raznih poslovnih prostorih več obrti, je vsako obrt in nanj odpadajoče prostore posebej vpisati v prijavo.

Zelo važno je, da se točno izpolnijo razpredelki o dohodkih, ki so za ugotovitev davčne osnove merodajni, kakor tudi podatki o številu in vrsti prostorov, ki jih izkoriščajo posamezni najemniki. Točna izpolnitev teh razpredelkov je pa tudi v interesu davčnega zavezanca samega, ker se le na ta način reši nadaljnjega zaslišanja in izpraševanja, kakor tudi event. kazenskih posledic. Sobe za služkinje je navesti med stanovanjskimi prostori, če so res sobe namenjene in prirejene za prebivanje; sicer spadajo med pomožne prostore.

Davčni zavezanci morajo v davčno prijavo vpisati, odnosno v davčni prijavi napovedati znesek letne kosmate najemnine in sicer po stanju ob času objave poziva za vložitev prijave, torej po stanju najemnin za mesec oktober.

Pod kosmato najemnino se razumeva vsaka odškodnina, ki jo učini in daje najemnik hišnemu posestniku za uporabljeno zgradbo.

Kod odškodnina za uporablanje zgradb se smatra:

1. najemnina v gotovini;
2. vrednost dajatev, storitev in ugodnosti, ki jih najemnik iz naslova najemnine vrši, daje ali dolguje hišnemu lastniku;
3. dajatve v naravi (hrana, vzdrževanje in slično);
4. stroški za popravila, ki jih je najemnik plačal sam ali založil za predelavo, odnosno popravo zgradbe (stanovanj), če zaradi tega plača sorazmerno nižjo najemnino;
5. namesto hišnega lastnika plačani davki, premije za zavarovanje itd.

Vrednost odškodnin točk 2. in 3. je preračunati v denarno vrednost in to vpisati v davčno prijavo.

Hišni lastniki, ki svoje zgradbe ali njen del sami uporabljajo, odnosno odstopajo drugim brezplačno v uporabo, morajo kot kosmato najemnino prijaviti znesek, ki bi ga mogli dobiti za zgradbo ali njen del, ako bi jo oddali v najem. V lastni uporabi stoječe prostore je istotako treba oceniti ločeno po stanovanjskih in poslovnih prostorih kakor je to zahtevano glede oddanih prostorov.

Na isti način je prijaviti kosmato najemnino za ono zgradbo, odnosno za dele zgradbe, ki v času vložitve davčne prijave niso bile oddane v najem, nego so stale neuporabljene.

Pri zgradbah, ki so oddane v najem (v zakup) skupno z vrtom ali zemljiščem v izmeri preko 500 kvadratnih metrov, se mora posebej napovedati najemnino, ki se plača za vrt ali zemljišče in posebej najemnina, ki se plača za zgradbo.

Prav tako se mora posebej navesti v prijavi najemnina za opremo, orodje in pravice, združene z zgradbo in slično.

Ako odškodnina za vrt in zemljišče v površini preko 500 kvadratnih metrov, za opremo, za orodje in slično ni s pogodbo posebej ugotovljena, mora se v opombo vpisati, v kakšnem razmerju je pogojena najemnina za zgradbo in stanovanje, z najemnino za vrt, zemljišče, opremo in slično in kolikšna je površina vrta in zemljišča.

V opombi davčne prijave se mora vpisati, da-li ima davčni zavezanec še kakšno zgradbo in eventualno kje.

Razpredelki, v katerih je vpisano število prostorov, se morajo na koncu (vsak posebej) sešteti in prav tako razpredelki, v katerih je vpisana letna najemnina.

Izpolnjeno davčno prijavo podpišejo najemniki v naznačenem razpredelku.

Davčna prijava se mora vložiti osebno ali po pošti pri občini ali davčni upravi, na katere območju se zgradba nahaja.

Kdor ne vloži davčne prijave v roku, določenem s tem pozivom, plača kot kazen 3% od odmerjenega osnovnega davka. Ako pa davčne prijave ne vloži niti na pismeni

poziv v nadaljnjem roku 8 dni, znaša kazen 10% osnovnega davka.

Ako se v davčni prijavi v namenu, da bi se izognilo plačilu davka, navedejo neresnične izjave, ali ako se prijavi nižja letna najemnina (zakupnina) odnosno, ako se zataji objekt, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz čl. 142. zakona o neposrednih davkih zaradi zatajbe.

Ako najemnik (zakupnik) podpiše in potrdi neresnične izjave, se ga kaznuje po čl. 138. zakona o neposrednih davkih s 50 do 500 Din.

Vložitelju davčne prijave se potrdi prejem. V svrhu pravilne odmere samskega davka, mora vpisati vsak hišni posestnik na prvi strani prijave sledeče podatke:

- 1.) rojstno leto,
- 2.) je-li oženjen, samec, vdovec, sodno ločen,
- 3.) število zakonitih otrok,
- 4.) pri sodno ločenih je navesti tudi, ali plačuje vzdrževalnino za ženo in otroke,
- 5.) ako je zgradba solastnina, je navesti ime in poklic vseh solastnikov, s kolikim deležem je vsakter solastnik zgradbe; nato pa je za vsakega posameznega solastnika navesti podatke pod 1—4.

Nadaljnja navodila za odmero zgradarine

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal davčnim upravam glede odmere, zlasti glede ocenitve lastnih stanovanj in prostorov, naslednja navodila:

Davčne prijave morajo proučiti s formalne in materialne strani (s parifikacijo) po točki 11. pravilnika z uporabo čl. 34. zakona o neposrednih davkih brezpogojno manjše davčne uprave najkeseje do 5. januarja, odmero davka pa v celoti dovršiti najkeseje do 16. februarja 1936.

Ker davčni organi še vedno ne znajo pravilno izvršiti parifikacije (okrožnica velja namreč za vso državo), pa čeprav je dal davčni oddelek že ponovno obsežna navodila, se opozarjajo davčne uprave, da se mora izvršiti parifikacija dohodkov vedno pri objektih:

1. za katere ni vložena davčna prijava;
2. zaradi katerih je vrnjena davčna prijava v svrhu dopolnitve in ni bila ta davčni upravi zopet izročena;
3. za stavbe, ki so oddane v najem s pohištvo, orodjem, vrtom in zemljiščem;
4. če so podatki v prijavi sumljivi;
5. če prijavljena najemnina ne odgovarja lokalnim cenam;
6. če v stanovanju stanuje ali ga na drug način uporablja sam lastnik ali če ga daje brezplačno drugim v uporabo ter je prijavil dohodek, ki ne odgovarja krajevnim razmeram;

7. če je prijava vložena brez podpisa najemnika.

Kadar se izvede ocena na podlagi parifikacije, se mora objekt primerjati z objektom, podobnim onemu, za katerega se izvršuje parifikacija. Pri tem je treba upoštevati vse momente, ki vplivajo na višino dohodka, kakor: položaj poslopja napram centru mesta, ali je stavba na prometnem kraju, ali je nova stavba, ali ima potreben konfor in podobno. Primerjati je treba z istimi poslopiji v istem kraju, ki ima enake pogoje in podobne prostore za oddajanje. Samo po sebi se razume, da se mora v prvi vrsti primerjati stanovanje ene hiše s podobnim stanovanjem v isti hiši, za katero je prijavljena najemnina sprejemljiva. Šele kadar takšnega stanovanja ne bi bilo, se primerja z drugim stanovanjem v naj-

bližji okolici.

Na to se zlasti opozarjajo davčne uprave, ker se je opazilo, da se dostikrat primerjajo stanovanja, ki so v čisto drugem delu mesta, pa čeprav so hiši s podobnimi stanovanji bile v neposredni bližini.

Na davčni prijavi, odnosno na referatu je treba takoj zapisati, s katerim objektom se je izvršila parifikacija, kako izgleda ta objekt in koliko daje najemnine. To je treba storiti takoj, ne pa šele potem, ko se davčni zavezanec pritoži.

Če ne bi bilo primerne objekta za primerjavo, potem je treba dobro podkrepljen predlog predložiti davčnemu odboru, prav tako je pa treba postopati tudi v primeru čl. 35. zakona o neposrednih davkih.

Potreba vložitve davčnih prijav za zgradarino za leto 1936

Glavna zveza društev hišnih in zemljiških posestnikov kraljevine Jugoslavije je predložila g. finančnemu ministru dr. Dušanu Letica spomenico radi vložitve davčnih prijav za zgradarino za leto 1936. Spomenica se glasi:

Gospod minister!

Podpisani Zvezi kot zastopniku organizirane hišne in zemljiške posesti v naši kraljevini, čast Vam je predložiti sledečo spomenico

v vprašanju vložitve zgradarinskih prijav za leto 1936.

Na temelju § 33., zakona o davčnih dvanajstinah z dne 29. VII. 1935 dano je ministru financ dovoljenje, da sme pravomočno odmero (predpis) pridobnine in zgradarine podaljšati tudi za prihodnje davčno leto. S tem predpisom je predvideno, da se podaljšanje odmere za prihodnje leto lahko izvrši, ako se razmere niso znatno spremenile. Iz poročila Narodne banke o letnih razmerah v državi je razvidno, da se razmere še vedno niso ustale in da je padanje cen poljskim pridelkom še vedno v teku. Vendar se tu pojavlja gotova stabilizacija. Medtem se hišna posest, posebno v naših velikih mestih nahaja v zelo težkem stanju, ker pa donosi iz leta v leto stalno padajo. Priznamo, da ministrstvo financ o padanju donosa od zgradb nima podatkov iz razloga, ker so bili donosi od hiš nepravilno in protizakonito povišani s sistemom parifikacije, tako, da se je na temelju takih zgrešenih odmer mogel napraviti zaključek, da se razmere hišnih posestnikov niso znatno spremenile proti preteklimi leti. Število pritožb proti odmeri zgradarine za preteklo leto presega deset tisoče v posameznih banovinah. Na žalost je reševanje teh pritožb večinoma težavno in je treba čakati mnogo časa do rešitve. Radi tega ostajajo v veljavi zgradarinske odmere po več let, ker niso izvršene od resničnega donosa, temveč od donosa, kateri ne obstoja več.

Da Vas uverimo gospod minister o tem, da se razmere za hišno posest v naši državi niso stabilizirale, temveč poslabšale in se še nadalje poslabšujejo, Vam hočemo navesti službene podatke o padanju najemnin, odnosno kupne moči dinarja po socialno-statistični reviji Indeks, katero izdaja zagrebška delavska komora, katerih

podatkov se poslužuje Društvo narodov in mednarodni urad dela v Ženevi. V številko 2, od tega leta, na strani 26 vidni so podatki o gibanju kupne vrednosti dinarja napram letu 1929. Podatki, katere zbira zagrebška delavska komora v pogledu najemnin se nanašajo samo na mala, tako zvana delavska stanovanja (soba s štedilnikom in soba in kuhinja), ker bi bili podatki še bolj nepovoljni, ako bi se nanašali na večja stanovanja, za katera so najemnine še mnogo nižje.

Indeksne številke v zlatu za stanovanje (delavsko):

Leto 1929	enako 100.0	Stalno padanje najemnin.
" 1933	" 87.1	
" 1934	" 57.9	
" 1935	" 57.4	
Kupna vrednost dinarja napram letu 1929. — 100:		
Leto 1932	enako 1.00	Kupna vrednost dinarja za najemnino je v dvigu, ker je vzrok nadaljnje padanje najemnin.
" 1933	" 1.14	
" 1934	" 1.67	
" 1935	" 1.74	

Zakonodajec je sam v § 33. začetkom omenjenega zakona sprevidel možnost za naknadno vlaganje prijav za zgradarino, ako se tem prilože verodostojni dokazi o znižanju donosa in se vložijo prošnja za ponovno oceno donosa za prihodnje leto. Z ozirom na zgoraj navedeno padanje donosa od zgradb, pa bi bilo število prošenj za naknadno odmero ogromno ter bi se na ta način zelo otežkočilo delo davčnim upravam, katere bi z reševanjem teh prošenj imele veliko več dela, kot če bi se v točnem roku vlagale prijave za zgradarino, kakor je to bilo uvedeno dosedaj.

Priznavamo, da so donosi od hiš v vseh že stabilizirani, a to mogoče ustaliti za hišno posest v mestih in trgih, radi česar Vas prosimo gospod minister, da se ne poslužite Vaših pravic, da za prihodnje leto podaljšate prijavljene odmere zgradarine v tekočem letu, temveč, da odredite vlaganje zgradarinskih prijav za l. 1936., na podlagi predpisa člena 105. zakona o neposrednih davkih od 8. II. 1928., tako, da se bo na ta način mogla izvršiti pravilna odmera zgradarine od resničnih donosov zgradb.

Pristavek: Kakor je razvidno iz poziva na prvi strani, je imela ta spomenica in posebna intervencija popoln uspeh.

Izmed teh izvoljenih članov pozove predsednik davčnega odbora vselej samo potrebno število (t. j. dva); pri tem pa mora gledati, da predvsem pozove oba predstavnika zbornice tiste stroke, kateri pripada davčni zavezanec, čigar predmet se obravnava. Šele če se ta dva člana (in njuna namestnika) pozivu ne odzoveta ali če kaka zbornica v okolišju dotičnega davčnega odbora vobče nima ali nima dovolj predstavnikov svoje stroke, pozove predsednik po svoji izbiри kogarkoli izmed ostalih izvoljenih članov.

Če kaka zbornica niti na ponovni poziv davčnega oblastva prve stopnje ne izvoli v določenem roku svojih članov za davčni odbor, jih postavi davčno oblastvo prve stopnje po svobodni izbiri predvsem izmed pridobninskih zavezancev okolišja dotičnega davčnega odbora.

Član davčnega odbora ne more biti istočasno tudi član reklamacijskega odbora, pristojnega za dotični okoliš.

Sedanji davčni odbori, postavljeni za triletnje 1935-1937, vrše svojo službo, dokler se ne nadomeste z novimi, ki jih je sestaviti po gornjih določbah.

§ 33.

Na koncu člena 125., zakona o neposrednih davkih se dodajajo novi odstavki, ki se glase:

»Če se niso dotične razmere prihodnje leto znatneje izpremenile, sme minister za finance pravomočno odmero pridobnine in zgradarine tudi na prihodnje davčno leto podaljšati. Taka podaljšava je dopustna največ za dve leti, ki prideta za letom, za katero se je davek redno odmeril.

V takem primeru smejo vložiti davčni zavezanci, pri katerih se je dohodek v minulem letu bistveno zmanjšal, v običnem roku za vložitev davčnih prijav (prvi odstavek člena 105. zakona) davčno prijavo z verodostojnimi dokazi o zmanjšbi dohodkov in ob enem zaprositi, naj jim davčni odbor, odnosno davčno oblastvo prve stopnje iznova oceni dohodek za prihodnje davčno leto.

Prav tako sme tudi davčno oblastvo prve stopnje v tem roku davčne zavezance, glede katerih na osnovi uradno zbranih podatkov ugotovi, da se jim je dohodek v minulem letu bistveno povečal, pozvati, naj vložijo redno davčno prijavo, ker bi se jim sicer dohodek iznova ocenil in davek za tekoče davčno leto odmeril.

§ 35.

Peti in šesti odstavek § 134. zakona o neposrednih davkih se črtata in se postavlja na mesto tega tile novi odstavki:

»Polovico članov reklamacijskega odbora, t. j. štiri člane in štiri namestnike, postavlja na predlog davčnega oblastva druge stopnje po svobodni izbiri oddelek za davke pri ministrstvu za finance.

Za drugo polovico članov izvolijo pristojne zbornice (obrtna, trgovinska, industrijska, lekarniška, odvetniška itd.) izmed pridobninskih davčnih zavezancev okolišja dotičnega reklamacijskega odbora vsaka po dva redna člana in dva namestnika. Izmed teh izvoljenih članov pozove predsednik reklamacijskega odbora vselej samo potrebno število (t. j. štiri); pri tem pa mora gledati da pozove vsekakor predvsem oba predstavnika zbornice tiste stroke, kateri pripada davčni zavezanec, čigar predmet se obravnava. Šele če se ta člana (in njuna namestnika) pozivu ne odzoveta ali če kaka zbornica v okolišju dotičnega reklamacijskega odbora vobče nima in nima dovolj predstavnikov svoje stroke, pozove predsednik po svoji izbiri kogarkoli izmed ostalih izvoljenih članov.

Če kaka zbornica niti na ponovni poziv davčnega oblastva druge stopnje ne izvoli v določenem roku svojih članov za reklamacijski odbor, jih postavi davčno oblastvo druge stopnje po svobodni izbiri

Nekatere davčne spremembe v finančnem zakonu za leto 1935/36

§ 32.

Poslednji odstavek člena 113. zakona o neposrednih davkih se črta in se dodajajo tile novi odstavki:

»Polovico članov davčnega odbora, t. j. dva redna člana in dva namestnika, postavlja davčno oblastvo druge stopnje na

predlog davčnega oblastva prve stopnje po svobodni izbiri.

Za drugo polovico članov izvolijo pristojne zbornice (obrtna, trgovinska, industrijska, lekarnarska, odvetniška itd.) izmed pridobninskih davčnih zavezancev okolišja dotičnega davčnega odbora vsaka po dva redna člana in dva namestnika.

predvsem izmed pridobinskih davčnih zavezancev okoliša dotičnega reklamacijskega odbora.«

Sedanji reklamacijski odbori, postavljeni za triletno 1935-1937, vrše svojo službo, dokler se ne nadomeste z novimi, ki jih je sestaviti po prednjih določbah.

§ 37.

Za prvim stavkom sedmega odstavka čl. 142. zak. o neposrednih davkih — kazni — se dodaje tale nov stavek: »Ta nagrada pristoji ovaditelju samo, če je navedel v svoji ovadbi konkretne podatke ali dokaze, in samo od tistega dela izterjane kazni, ki sorazmerno odpada na podatke in dokaze v ovadbi, ki se ugotove za točne in resnične.«

Določbe tega paragrafa se uporabljajo tudi na vse prejšnje ovadbe, po katerih nagrade še niso nakazane.

§ 38.

Za prvim stavkom drugega odstavka člena 143. zakona o neposrednih davkih se dodaje tale novi stavek: »Te poizvedbe in preiskave smejo pravnoveljavno začeti in izvesti tudi višja davčna oblastva, ki pošljejo nato vse poizvedbene spise oblastvu, ki odmerja, v nadaljnji pristojni postopek.«

§ 39.

Točki 1. in 2. v drugem odstavku člena 151., zakona o neposrednih davkih — prisilno izterjevanje davka — se izpreminjata in se glasita:

»1. za vročeni pismeni opomin: a) 1 (en) dinar, če ne znaša dolg več ko 200 dinarjev; b) 0.5% (pol odstotka) vsega dolga, ki presega 200 dinarjev in ne znaša več ko 10.000 dinarjev; c) 1% (en odstotek) vsega dolga, ki presega 10.000 dinarjev;

2. za izvršeni popis (rubežen) stvari: a) 5 (pet) dinarjev, če dolg ne znaša več ko 500 dinarjev; b) 1% (en odstotek) vsega dolga, ki presega 500 dinarjev in ne znaša več ko 10.000 dinarjev; c) 2% (dva odstotka) vsega dolga, ki presega 10.000 dinarjev.«

§ 41.

Za členom 156. zakona o neposrednih davkih se dodaje nov člen, ki se glasi:

»Člen 156.a

Pravica davčnega zavezanca do povračila pomotoma plačanega ali protipravno izterjanega davka, odnosno preplačila brez tekočega posojila zastara v petih letih od dne plačila. Pravica do povračila se uveljavlja s posebno prošnjo (prosto takse). Preplačila brez tekočega predpisa, ki so za povračilo že zastarala, se izravnavajo po službeni dolžnosti s pripisom.«

§ 46.

Kljub veljavnim zakonskim določbam se vzamejo zavezanci davka na rente, ki redno prijavijo davčnemu oblastvu svoje terjatve in dogovorjene koristi od njih ter dokažejo, da zaradi dolžnikove plačilne nezmožnosti ali zbog veljavnih zakonskih predpisov ne morejo dogovorjeno korist ostvariti, v posebno razvidnost, davek na rente pa se jim naknadno odmeri, vsaki-krat od tistega dela koristi, ki in kadar ga ostvari. Vsako korist, prejeto od takih terjatev, mora upnik v 15 dneh, ko jo je ostvaril prijaviti. Drugače ga zadenejo posledice iz § 138. zakona o neposrednih davkih; če ga pa prijavi kdo drugi, ga zadenejo tudi druge po zakonu določene posledice.

Ta ugodnost ne velja za tiste upnike, ki jih kdo ovadi, preden podajo prijavo, najsi svojih terjatev še niso ostvarili.

Če je zavezanec po že prej redno podanih prijavah davek na rente odmerjen, počaka davčno oblastvo na podano in dovolj opravičeno upnikovo zahtevo z izter-

javo neplačanega odmerjenega davka do plačila dotičnih obresti, odnosno kake druge koristi; odmero in izterjavo za prihodnja leta pa izvrši po določbi prvega odstavka tega paragrafa.

Minister za finance sme veljavnost tega paragrafa ukiniti, če spozna to za umestno.

Za zaščito zadolžene hišne posesti

Glavna zveza društev hišnih in zemljiških posestnikov kraljevine Jugoslavije je poslala g. ministrskemu predsedniku, g. finančnemu ministru, ter ministru za trgovino in industrijo sledečo

spomenico:

Kraljevska vlada proučuje sedaj vprašanje razdolžitve kmeta, kako bi končno bilo rešeno to važno vprašanje. Vsi dose-danji zakoni in uredbe z zakonsko močjo so ščitili kmete-dolžnike in denarne zavode. Ako za kmete-dolžnike ni vnešen zakon, s katerim bi se zaključilo to vprašanje, obstoji pa za denarne zavode naredba, napram kateri morejo prositi za odlog plačila svojih dolgov, znižanje obresti na najnižje stopnje itd.

Brez vsake zaščite ostali so pridobitni poklici: obrtniki, trgovci, industrijalci, hišni posestniki, vlagatelji in drugi. Ker je zaščiten en poklic, morala bi država, da tu zaščiti — po pravi enakosti vseh državljanov pred zakonom — razširiti tudi na vse poklice, kateri so potrebni te zaščite, a katera je pomnožena zaradi poslabšavanja splošnih gospodarskih razmer na svetu in nastala poslabšanja na denarnem trgu.

Zveza je zahtevala v svojih spomenicah na ministrski svet in ostala ministrstva, da se za hišno in zemljiško posest v mestih in večjih krajih donesejo uredbe z zakonsko močjo, s katerimi bi se uredila sledeča vprašanja:

1.) Hitro ustavitev prisilne prodaje hiš, obtežene s posojili, najetimi radi pospešitve gradbene delavnosti, kakor tudi radi obnove starih in popravila potrebnih hiš; 2.) da se sedanje obresti znižajo na najnižji odstotek, kateri ne sme biti pri denarnih zavodih večji, kot je pri Drž. hipotekarni banki. A pri onih denarnih zavodih, pri katerih je po uredbi odobreno večletno odplačevanje in najnižje pasivne obresti, imele bi se aktivne obresti teh bank znižati tako, da je največja razlika izmed obeh obresti 2%; 3.) da se kratka- in srednjeročna posojila spremene v dolgoročne.

Te omenjene zaščitne odredbe bile bi samočasne, tako, da bi se lastniki hiš — dolžniki obvarovali pred prisilnimi prodajami njihovih hiš, v katere so vložili vse svoje prihranke in s tem veliko doprinesli napredku gradbene delavnosti v naših mestih, dviganje istih in odstranjevanje nezaposlenosti v mestih.

Zahteve teh zaščitnih mer s strani hišnih posestnikov v mestih tečejo že od takrat, ko so se donosi od hiš manjševali iz leta v leto, čemur je posledica narastla kupna vrednost dinarja in napram temu se pojavlja nenaravno znižanje najemnin. Vendar z druge strani je ostala neizpremenjena obrestna mera na hipoteke in posojila, a država je istočasno povišala svoje davke (davčna stopnja pri novih hišah od 3 na 6 in 12%) itd.

Da dokažemo strahovito padanje najemnin z ozirom na dvignjeno kupno moč dinarja, navesti hočemo podatke iz socijalno-statistične revije »Indeks«, katero izdaja zagrebška delavska komora. Podatki glede najemnin nanašajo se na mala delavska stanovanja. Padanje najemnin pri večjih stanovanjih pa je mnogo večji od nižje navedenih podatkov. Indeksi so zaračunani

v zlatu. Ako vzamemo leto 1929. enako 100, potem je indeks za stanovanje v letu 1933. — 87. leto, za leto 1934. — 57.9, a za leto 1929. — 57.4. Padanje najemnin napram l. 1929. dosega skoro 50% pri malih stanovanjih, a pri velikih stanovanjih je vsaj za 10 do 20% večje. Istočasno se je dvignila kupna vrednost dinarja, izračunana napram letu 1929. Od leta 1932. enako 100, v letu 1933. na 1.14, v letu 1934 na 1.67, a pričetkom leta 1935 na 1.74. Iz tega sledi, da je lastniku hiše, kateremu je hiša v letu 1932. donasala na pr. Din 174.000, donesla začetku tega leta samo še Din 100.000. Po tem je naravno, da je lastnik hiše — dolžnik v takem slučaju zapadel v materialne težkoče, brez svoje krivde, zakar je dolžnost države, da takega državljana podpre z odredbami, s katerimi mu bo omogočeno, da na podlagi sedanjih donosov hiš zadosti vsem prevzetim obveznostim napram državi, samoupravnim edinicam in privatnim osebam, a da pri tem obvaruje svojo hišno posest od prisilne prodaje.

V zvezi z gornjim predlogom za začasno ureditev težkega stanja, v katerem se nahajajo vsi gospodarski poklici, dovolimo se Vas opozoriti tudi na zakonski načrt o reguliranju hipotekarnih dolgov, katerega je izdelal g. dr. Kosta Burgarski iz Sombora. Ta načrt predvideva spreminjanje vseh dolgov v dolgoročne proti minimalnemu obrestovanju in to na ta način, da se za te dolgove izdajo denarnim zavodom vloge, s katerimi bi bili podprti vlagatelji. S temi vlogami bi se mogli odplačevati dolgovi in dospele obresti, da bi na ta način bilo olajšanje dolžnikom, kateri bi došli do vlog na ta način, da bi ti prekupili te vloge od lastnika istih, ali pa bi se pri njih za iste zadolžili. Na ta način se bi izvršil odpis gotovega deleža dolga, a da bi se pri tem ne kratilo v ustavi zajamčena privatna lastnina. Pripominjamo, da se danes vrše itak prodaje vlog v znižani vrednosti in to na skriven način, ko bi se prodaja vlog lahko vršila rednim potom, a ne skrivoma.

Gospod minister, prosimo Vas, da povodom izdelave nove uredbe o razdolženju kmeta, upoštevate tudi zgoraj navedene naše predloge, s katerimi se stremi za tem, da se zaščitijo lastniki hišne posesti, katera je temelj vsake države. Ne sme se dovoliti, da ta posest propade, ker je ona dvignjena in ustvarjena iz prihrankov današnjih lastnikov hiš — posestnikov. Ne sme se dovoliti, da bodo postavljene zgradbe v naših mestih prodajane brez cene na dražbah in da tako stopnjema preidejo v roke tujcev. Zato prosimo za zaščito tudi za lastnike hiš — dolžnike. Gospod minister, izvolite tudi ob tej priliki sprejeti izraze našega posebnega spoštovanja.

Neposredni davki v Sloveniji v letu 1934

Finančno ravnateljstvo je sestavilo pregledno in splošno statistiko o državnih davkih, ki jih je Slovenija pri 35 davčnih upravah plačala v preteklem letu, kakor tudi pregled, v koliko so bili ti davki predpisani. V Sloveniji je zaznamovanih v davčnih glavnih knjigah 409.418 davčnih zavezancev za davke. Nekateri zavezanci plačujejo po več vrst davkov.

Za vseh deset vrst neposrednih davkov je bila lani Slovenija obremenjena za celotno 342.676.676.30 Din (všet je tudi davčni zaostanek za leto 1933), od tega zneska odpade Din 233.269.906.33, ki jih nosijo davkoplačevalci sami in 109.406.769.97 Din, ki se prevalijo na konzumenta.

Zemljarino, ki je bila lani določena na 31.481.810 Din, plačuje pri nas 344.838 davkoplačevalcev, dalje zgradarino, predpisano na 31.551.972.38 Din, 64.224 zavezancev. Splošna pridobnina je bila predpisana z 42.047.004.45 Din, pridobnina 1 prodajalca srečk na 824, pridobnina zavaroval-

nih agentov na 291.142, pridobnina potujočih obrtov (sejmarji in krošnjariji) na 65.886.58, pridobnina potujočih agentov in trgovskih potnikov na 312.000 Din. Splošno pridobnino je plačevalo 37.593 oseb, dalje je bilo 867 zavaroval. agentov, 983 sejmarjev in krošnjarjev ter 330 trgovskih potnikov. Rentnino, odmerjeno na 3.536.940.90 Din, je lani plačevalo 18.798 privatnih rentnikov. Denarnim zavodom — 613 po številu — je bila predpisana rentnina v znesku 7.053.098.85 Din. Družbeni davek, ki je bil odmerjen samo za l. 1933 in nazaj v znesku 9.030.583.93 Din, je plačalo 254 družb, ki so obvezane polagati javne račune, tako razne delniške družbe in podjetja. Davek na dividende je bil odmerjen le na Din 488.384.55. Doprinos k splošnemu davku za l. 1933 je bil predpisan z 99.633.75 Din. Vojnico plačevati je obvezanih 23.149 davkoplačevalcev. Dolg voznice za leto 1933 znaša 974.311.09 Din, predpis za 1934 pa 666.050.40 Din.

Uslužbenski davek.

Zanimivo je poglavje o uslužbenskem davku. Pri 12.234 delodajalcih je bilo lani zaposlenih 66.642 uslužbencev. Privatnim uslužbencem je ta davek predpisan v znesku Din 18.993.913.43, v markarnicah in davčnih kartah 2.278.242.60 Din, državnim uslužbencem pa je bil določen na Din 18.715.189.68 Din. Torej je lani uslužbenski davek znesel 39.987.345.71 Din.

Poslovni davek.

Z davkom na poslovni promet je bilo lani obremenjenih 21.114 davkoplačevalcev. Tu se razlikujejo »knjigaši« in »pavšaliranci«. Knjigaši so oni, ki imajo nad 1.350.000 Din letnega prometa, pavšaliranci pa oni, ki plačujejo pavšalni poslovni davek. Splošni poslovni davek je znašal 11.101.109.68, skupni pavšalni poslovni davek 4.461.589.06, skupni poslovni davek knjigašev 61.327.352.96 Din, skupni poslovni davek od klavnice 4.080.124.33, po trošarinskih dnevnikih 1.369.142.91, poslovni davek plačan na carinarnicah Din 33.724.207.87 in davek od raznih dobav 1.038.565.72 Din. Celotni predpis poslovnega davka je znašal 117.102.092.53 Din. Luksuzni davek sta plačala 302 davkoplačevalca, odmerjen je bil na 9.234.186.84 dinarjev.

Le 825 samcev je bilo obvezanih plačevati samski davek, določen na 270.357 Din. Ta davek plačujejo samski davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati zemljarino, zgradarino, splošno pridobnino in rentnino.

Dejansko je bilo lani plačano na vseh omenjenih, predpisanih davkih, in sicer:

a) pri davčnih upravah 240.117.244.12 Din in b) pri carinarnicah (poslovni in luksuzni davek) 36.013.682.87 Din, torej je bilo lani skupaj 276.130.926.99 Din plačanih davkov, ter koncem leta 1934 je znašal davčni zaostanek 66.545.749.31 Din, dočim predlanskim 48.781.350 Din.

Na državnih taksah je bilo plačano Din 41.350.192.45, na 5% kontrolni taksji Din 138.614.58. Na državni trošarini pa Din 22.706.930.

Davčne rubežni in drugo.

Lani je bilo uvedenih 195.232 rubežni na premoženje za neplačane davke v znesku Din 105.193.727.—. Do prodaje zarubljenih predmetov pa je prišlo le v 6067 slučajih za 13.518.630 Din. Realnih eksekucij je bilo lani pri raznih sodiščih za znamovanih 1651 za 10.485.978 Din neplačanih davkov.

V Ljubljani sami je bilo lani 12.251 mobilijarnih eksekucij za 31.331.581 Din. Le 3745 ljubljanskim davkoplačevalcem so bili na dražbi prodani razni zarubljeni predmeti za kritje neplačanih davkov v znesku 10.186.270 Din. Le proti 18 ljubljanskim hišnim posestnikom je bila predlagana re-

alna eksekucija za vsoto Din 864.385.—. V ljubljanski okolici so bile 14.340 davkoplačevalcem zarubljene razne premoženjske davke 4.508.286 Din, do prodaje pa je prišlo le v 123 slučajih za 247.656 Din, dočim je bila pri 235 posestvih uvedena realna eksekucija za 918.784 Din.

*

Dodatno k tem številkam navajamo še podatke o tem, koliko je plačala Slovenija neposrednih davkov po davčni reformi iz leta 1928, ki je stopila v veljavo 1. jan. 1929. Povprečno je znašal delež Slovenije na donosu neposrednih davkov v letih od 1929 do 1934 11.2%, kar je znatno več, kot znaša delež Slovenije pri številu prebivalstva, kajti po ljudskem štetju iz leta 1931 znaša delež dravske banovine na številu vsega prebivalstva v državi 8.2%. Rekli nam bodo, da je v teh številkah obsežen tudi davek na poslovni promet, ki se plačuje pri uvozu na ljubljanski carinarnici, pa ga faktično plačujejo odjemalci po vsej državi. Če tudi ta moment upoštevamo, dobimo samo nekaj milijonov poslovnega davka, ker se gotovo več kot polovica po slovenskih carinarnicah uvoženega blaga konzumira v Sloveniji in bi odbitek odstotek plačil Slovenije le malo zmanjšal, za nekaj desetina odstotka, tako da celotne slike ne moremo spremeniti.

Pregled nam kaže naslednja tabela:
vsa država Slovenija Slovenija

	milij. Din	milij. Din	v %
1929	2.005.8	205.2	10.2
1930	2.323.4	225.9	9.7
1931	1.771.9	199.9	10.2
1932	1.676.3	225.0	13.4
1933	2.141.0	248.7	11.6
1934	2.201.7	276.1	12.1

Za naše davkoplačevalce je važna tudi tabela ki jo tu prinašamo, namreč glede donosa posameznih vrst neposrednih davkov. Predvsem pada v oči veliko povečanje pridobine, dočim je družbeni davek, ki se odmerja na podlagi bilanc delniških družb, padel zaradi izgub, ki jih izkazujejo te bilance za približno polovico. Tudi donos uslužbenskega davka je narastel, všteti je tu tudi posebni doprinos.

Donos posameznih davčnih vrst je bil naslednji (v milij. Din):

	1931	1932	1933	1934
davek na posl. promet	51.0	66.0	103.9	117.6
pridobnina	29.1	23.3	25.6	42.7
uslužbenski davek	48.95	23.7	36.1	40.0
zgradarina	22.2	24.0	30.05	31.55
zemljarina	30.6	22.8	30.1	31.5
družbeni davek	22.0	23.7	18.2	9.0
rentnina	11.2	10.95	10.5	10.6
luksuzni davek	—	0.46	9.6	9.2

Občni zbor društva hišnih posestnikov za Celje in okolico

Dne 1. maja 1935 se je vršil redni občni zbor društva hišnih posestnikov za Celje in okolico, ki je bil dobro obiskan.

Predsednik Gregorič otvoril občni zbor ob pol 9. uri in se uvodoma spominja pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. V počastitev spomina zakličejo navzoči trikratni »Slava«, nakar je v isti namen odrejen 5 minutni molk. Dalje sporoča g. predsednik, da je v minulem poslovnem letu umrl v Zagrebu velezaslužni predsednik Glavne Zveze hišnih posestnikov g. Juraj Čačković in v Celju dolgoletni društveni odbornik Maks Janič; tudi njun spomin počaste zborovalci s »Slava«.

Nato preide g. predsednik k dnevnemu redu in poroča v daljšem govoru o delovanju društva v minulem letu. Društvo je štelu koncem leta 1934 — 247 članov.

Vršile so se 4 odborove seje in 1 redni občni zbor. Dne 8. in 9. septembra 1934 se je vršil občni zbor Pokrajinske zveze in kongres Glavnega saveza v Ljubljani. Kot zastopnika društva sta bila delegirana g. predsednik Gregorič in g. podpredsednik Gams. Dne 6. decembra 1934 je v Zagrebu umrl predsednik Glavnega saveza društev hišnih posestnikov g. Juraj Čačković in se je pogreba udeležil kot društveni zastopnik g. predsednik Gregorič.

Po prečitjanju računskega zaključka za leto 1934, se isti soglasno odobri. Pri tej priliki stavi odbornik g. Fazarinc predlog, da naj se nabiralcem članarine v bodoče dovoli mesto dosedanjih 15%, samo 10% od celokupne nabrane članarine. Predlog se soglasno sprejme.

Pri volitvi novega odbora se soglasno sklene, naj se vrši glasovanje z listki.

Izvoljen je bil naslednji odbor:

Predsednik: Fazarinc Anton, podpredsednik: Gologranc Konrad, odborniki: Borlak Stefan, Gams Ivo, Gregorič Karol, Gradt Bogomir, Holobar Stojan, Loibner Karol, Schmidichen Marjan, preglednika: Gražzel Anton, Lečnik Anton, namestniki: Dobovičnik Franc, Jagodič Josip, Koschier Franc in Kovač Jakob.

Po končanih volitvah poda obširno poročilo o delovanju Pokrajinske zveze in Glavnega saveza zvezni predsednik gosp. Frelj. Med drugim omenja, da se bo v kratkem vršil v Bruslju mednarodni kongres lastnikov hiš ter priporoča naj društvo v ta namen prispeva gotovo vsoto k stroškom, ki bodo zaradi udeležbe nastali. Gosp. Schmidichen stavi predlog, naj se v to svrhu votira Din 500.—. Predlog se soglasno odobri.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, se zborovanje zaključi o polnoči.

Razno

Kosmato najemnine v davčni prijavi je napovedati z onim letnim zneskom, ki se je plačal za mesec oktober t. l.

Tiskovine za zgradarino se dobe v naši društveni pisarni, Salendrova ulica št. 6.

Davčne prijave za zgradarino napravljaja naša pisarna brezplačno.

Preizkušnja strelvodov.

Vse strelvodne naprave je treba v gotovih razdobjih pregledati, če se nahajajo v brezhibnem stanju. Pokvarjen strelvod namreč povzroči lahko požar in je tudi življenjsko nevaren. Pregledati je žico v električnem in mehničnem oziru. Važno je tudi merjenje zemeljskega vzpona, kar je pa možno samo s specialnim instrumentom. Ta dela pa naj izvrši izključno le strokovnjak in je v tem pogledu svariti pred raznimi nepoklicanimi elementi.

Plačevanje davčnih zaostankov.

Glede davčnih zaostankov je zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 18. februarja 1934., Sl. list, kos 17., iz l. 1934., v § 28. določil, da se do konca l. 1932. dolgovani državni neposredni davki plačujejo v 11 letnih obrokih, pričenski z letom 1934., če je dolg dvakraten, ali večji od zneska enoletnega predpisa.

Te zakonito določene ugodnosti obročne plačevanja, razdeljenega po velikosti dolga na določeno število let, se nanašajo samo na državne neposredne davke, ne pa tudi na samoupravne doklade.

Prvotno je finančno ministrstvo sicer odredilo, da se obročno plačevanje nanaša tudi na samoupravne doklade. Toda tega stališča upravna sodišča niso upoštevala in je vsled tega finančno ministrstvo svoje prvotno stališče izpremenilo ter izdalo pojasnilo, da se na samoupravne doklade obročno plačevanje ne nanaša. Doklade je smatrati torej v celoti zapadlim.